

Udskriftsdato: mandag den 12. januar 2026

2007/2 BSF 118 (Gældende)

Forslag til folketingsbeslutning om forbud mod sms-lån og loft over de årlige omkostninger i procent (ÅOP) ved øvrige forbrugslån

Ministerium: Folketinget

Forslag til folketingsbeslutning

om forbud mod sms-lån og loft over de årlige omkostninger i procent (ÅOP) ved øvrige forbrugslån

Folketinget pålægger regeringen at fremsætte lovforslag, der forbedrer forbrugerens vilkår ved optagelse af forbrugslån. Lovforslaget skal særlig løse problemerne med:

- De såkaldte sms-lån, hvor låntager betaler op til 1.000.000 pct. i de årlige omkostninger i procent (ÅOP). Regeringen pålægges at fremsætte et lovforslag, der forbyder sms-lånene.
- Øvrige forbrugslån – bl.a. af typen kviklån – hvor låntager betaler ÅOP på op mod 65 pct. Regeringen pålægges at fremsætte et lovforslag, der fastsætter, at der maksimalt må kunne opkræves ÅOP svarende til den til enhver tid gældende rentesats for diskontoen plus maksimalt 20 pct.

Bemærkninger til forslaget

Forbud mod sms-lån

Det danske lånemarked er blevet suppleret med de såkaldte sms-lån. Det er en ny lånetype, som pådrager låntager ÅOP på op mod 1.000.000 pct. (kilde: pressemeddelelse fra Forbrugerombudsmanden, den 19. marts 2008), og som dermed bedst kan karakteriseres som åger. Senest har Forbrugerombudsmanden anmeldt det danske firma SMS Kviklån A/S til politiet for at have opgivet forkerte beregninger på ÅOP. Samme firma er tidligere anmeldt til politiet af Forbrugerrådet – den gang for åger.

Sverige har siden marts 2006 haft lignende sms-lån, og det har haft dramatiske følger for mange svenskere. Ifølge Forbrugerrådet registrerer de svenske myndigheder hver uge hundredvis af nye ubetalte sms-lån. Svenske undersøgelser viser, at det særlig er de helt unge på 18 og 19 år, som fristes til at optage de dyre lån. Pengene går til almindeligt forbrug (37 pct.), faste udgifter (29 pct.), men også til afbetaling på anden gæld (16 pct.). Derudover nævnes eksempelvis alkohol, narkotika, poker, mad og udlån. Næsten to ud af tre låntagere har i forvejen anden ubetalt gæld.

Ifølge undersøgelserne fortryder mange af de unge efterfølgende, at de har optaget lånet, og næsten halvdelen giver udtryk for, at de ikke ville have taget lånet, hvis der havde været betænkningstid på et døgn eller mere. En ud af fire påpeger, at de aldrig havde taget lånet, hvis de havde haft en klar forståelse af omkostningerne.

De alarmerende svenske erfaringer kræver hurtig handling i Danmark. Ifølge Forbrugerombudsmanden kan straffelovens § 282 om åger ikke tages i brug i forhold til sms-lånene, da det i bestemmelsen forudsættes, at en gerningsmand skal have udnyttet – og været klar over – en underlegenhedstilstand hos modparten. Det er Forbrugerombudsmandens opfattelse, at der ikke i den foreliggende sag har været en sådan kontakt mellem SMS Kviklån A/S og låntagerne, at denne betingelse kan siges at være opfyldt.

Der er derfor et presserende behov for at få etableret lovhjemmel, der er målrettet sms-lånene. Taget i betragtning, at der er tale om så alvorlige forhold og følger af sms-lånene, mener forslagsstillerne ikke, at det er nok at indføre en betækningsperiode fra låneanmodning, til pengene overføres. Det er nødvendigt med et generelt forbud mod sms-lån, da lånoptagelse er en så vidtgående handling, at det kræver personligt møde og samtale mellem lånudbyder og låntager, hvor fordele og ulemper ved forskellige lån kan drøftes.

Forslagsstillerne ønsker derfor med dette beslutningsforslag at pålægge regeringen at fremsætte et lovforslag, der forbyder sms-lån.

Derudover pålægges regeringen at tage initiativ til et fællesnordisk samarbejde med henblik på at forbyde sms-lån på tværs af de skandinaviske lande. Baggrunden herfor er, at et isoleret dansk forbud ikke vil kunne afholde øvrige skandinaviske udbydere af sms-lån fra at tilbyde lån til danske borgere. Det skal i den forbindelse nævnes, at der for nylig er en svensk sms-lånudbyder, som er begyndt at markedsføre sig på det danske marked. Et nordisk samarbejde vil endvidere bane vejen for at rejse problemet i EU.

Loft over ÅOP på øvrige forbrugslån

Udlånsfirmaer, der har høje ÅOP på deres udlån, udgør et særligt problem. Det er virksomheder, der åbent reklamerer med, at det er let og hurtigt at optage lån, og som ofte har produkter, hvor de samlede udgifter til lånet er indviklede at overskue. Hvor de fleste banker har ÅOP mellem 5 og 15 pct. på forbrugslån, har de fleste forbrugslån af f.eks. typen kviklån ofte en ÅOP på 40-60 pct.

De meget høje ÅOP har ofte den direkte konsekvens, at låntager fanges i en negativ gældsspiral, hvor det bliver vanskeligere og vanskeligere at betale de løbende afdrag. Om end der ikke er et direkte link til lån med høje ÅOP, skal det nævnes, at antallet af tvangsudsættelser ifølge Domstolsstyrelsens tal er steget fra ca. 3.000 i 2002 til ca. 4.800 i 2007. Og det bør ligeledes nævnes, at antallet af danskere, der står registreret som dårlige betalere i RKI, nærmest er eksploderet i de seneste 6-7 år.

Forslagsstillerne ønsker derfor at pålægge regeringen, at der indføres et loft over ÅOP for alle forbrugs-lån på den til enhver tid gældende rentesats for diskontoen plus maksimalt 20 pct. Med den nuværende diskontorente svarer det til en maksimal ÅOP på ca. 24 pct.

Skriftlig fremsættelse

Orla Hav (S)::

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om forbud mod sms-lån og loft over de årlige omkostninger i procent (ÅOP) ved øvrige forbrugslån.

(Beslutningsforslag nr. B 118).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.